

Sygn. akt IV KK 491/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **R. K.**

skazanego z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 180a k.k.

w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 23 stycznia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mikołowie

z dnia 1 lipca 2022 r., sygn. akt II K 232/22,

1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi

Rejonowemu w Mikołowie do ponownego rozpoznania;

2. obciąża Skarb Państwa wydatkami związanymi z rozpoznaniem

kasacji Prokuratora Generalnego.

UZASADNIENIE

R. K. został oskarżony o to, że

w dniu 14 marca 2022 roku w O. kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki F. o nr rej. [...] znajdując się w stanie nietrzeźwości, wyrażającym się zawartością 0,87 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 19 czerwca 2019 r., sygn. akt III K 738/21, czym jednocześnie naruszył orzeczony wobec niego wyżej wymienionym wyrokiem środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat, a nadto nie zastosował się do decyzji Starosty M. z dnia 21 września 2010 roku, nr [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kategorii B,

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Mikołowie wyrokiem z dnia 2 lipca 2022 r., sygn. akt II K 232/22, po rozpoznaniu i uwzględnieniu wniosku skierowanego przez Prokuratora Rejonowego w Mikołowie w trybie art. 335 § 1 k.p.k., orzekł:

- „1. uznaje oskarżonego R. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, przy czym zwrot <<uprzednio skazanym za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 19 czerwca 2019 r., sygn. akt III K 738/21>> zastępuje zwrotem <<uprzednio skazanym za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 01 czerwca 2021 r., sygn. akt III K 738/21>>, czym wyczerpał znamiona występku z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierza oskarżonemu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesza wykonanie kary pozbawienia wolności na okres 2 (dwóch) lat próby; (...).”

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny na niekorzyść skazanego, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze. Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku skazującego - wydane na mocy art. 343 § 6 k.p.k., w wyniku uwzględnienia wniosku prokuratora, złożonego w trybie

art. 335 § 1 k.p.k. wobec R. K. - naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 k.k., poprzez jego zastosowanie i wymierzenie oskarżonemu kary 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 (dwóch) lat, pomimo braku spełnienia określonej w tym przepisie przesłanki, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa podlegającego osądowi nie był skazany na karę pozbawienia wolności, podczas gdy oskarżony został uprzednio skazany za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na mocy prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 2 marca 2022 r., sygn. II K 720/21”

i wniósł „o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mikołowie.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodzić się trzeba z autorem kasacji, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 k.k.

W myśl tego unormowania, sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przypisanego mu przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Zaznaczyć przy tym trzeba, iż określony w art. 69 § 1 k.k. warunek obejmuje zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 26 października 2020 r., sygn. IV KK 734/19; 12 marca 2019 r., sygn. V KK 103/18; 12 lutego 2019 r., sygn. II KK 290/18).

W wypadku oskarżonego R. K. warunek braku uprzedniego skazania na karę pozbawienia wolności nie został spełniony. Oskarżony został bowiem skazany przez Sąd Rejonowy w Mikołowie wyrokiem z dnia 2 marca 2022 r., sygn. akt II K

720/21, za czyn z art. 178a § 1 k.k. i in., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata.

Skoro wyrok ten uprawomocnił się w dniu 10 marca 2022 r., to zarówno w czasie popełnienia przestępstwa będącego przedmiotem niniejszego postępowania, jak i w chwili orzekania przez Sąd Rejonowy oskarżony był sprawcą skazanym na karę pozbawienia wolności.

Nie ulega wątpliwości, że bezpodstawne zastosowanie przepisu art. 69 § 1 k.k. znacząco wpłynęło na sytuację prawną oskarżonego, skutkując warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności, która w jego wypadku mogła być orzeczona jedynie jako kara o charakterze bezwzględny.

Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że dla oceny działania Sądu nie ma znaczenia, że zaskarżony wyrok uwzględniał wniosek prokuratora, złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. W myśl art. 343 k.p.k. sąd nie jest zobowiązany do uwzględnienia wniosku

o skazanie bez rozprawy, ale do jego kontroli pod względem dopuszczalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2021 r., V KK 125/21).

Stwierdzone naruszenie przepisu prawa materialnego było rażące i miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Niczego w tym zakresie nie zmienia to, że wydając wyrok, Sąd Rejonowy bazował na nieaktualnych danych o karalności oskarżonego. Określony w art. 69 § 1 k.k. warunek braku skazania sprawcy w czasie czynu na karę pozbawienia wolności ma charakter obiektywny i konieczność jego spełnienia nie jest zależna od wiedzy sądu rozpoznającego sprawę.

Sąd Najwyższy, uwzględniając kasację, uchylił zaskarżony wyrok w całości, ponieważ nie jest wiadome czy w postępowaniu ponownym sprawa będzie rozpoznawana w trybie art. 335 § 1 k.p.k. czy na zasadach ogólnych, w zależności od stanowiska oskarżonego wyrażonego w szczególności co do wymiaru kary.

Rozpoznając ponownie sprawę w granicach przekazania, Sąd Rejonowy orzeknie w tym zakresie, mając na względzie wskazane wcześniej powody uchylenia zaskarżonego wyroku.